

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/94329,O-stalinowskim-wymiarze-niesprawiedliwosci-w-regionie-gdanskim-i-jego-zwiazkach-.html>
29.04.2024, 15:17

O stalinowskim wymiarze (nie)sprawiedliwości w regionie gdańskim i jego związkach z komunistyczną partią (PPR i PZPR)

Zostań w domu i przeczytaj online ciekawy artykuł dr. Dariusza Burczyka, pracownika Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w O/IPN w Gdańsku.

W komunistycznej Polsce, kraju zależnym od Związku Sowieckiego, w większości dziedzin życia wzorowano się na rozwiązaniach, które stosowano w pierwszym kraju komunistycznym. Dotyczyło to m.in. sądownictwa oraz prokuratury, które zgodnie z moskiewskimi wzorami zamiast pełnienia fundamentalnej roli w wymiarze sprawiedliwości stały się narzędziem represji, sprawcą tysięcy zbrodni. Wielu do dziś nienaprawionych i nieukaranych.

W artykule „Wpływ struktur Polskiej Partii Robotniczej i Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej na sędziów i prokuratorów Wojskowego Sądu Rejonowego oraz Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Gdańsku. Wybrane zagadnienia” autorstwa dr. Dariusza Burczyka **(do pobrania poniżej)** przedstawiono różne formy wpływu, jaki partia komunistyczna wywierała na Wojskowy Sąd Rejonowy i Wojskową Prokuraturę Rejonową w Gdańsku oraz pracujących w nich sędziów i prokuratorów.

Oficerowie WPR i WSR w Gdańsku podczas wspólnego szkolenia z prokuratorami i sędziami PMW i SMW w Gdyni oraz WPR w Koszalinie, które odbyło się w Gdyni w 1952 r.

Proces Ottomara Zielkego, Józefa Preussa, Floriana Mellera, Antoniego Kuraszkiewicza, 4-XII 1948 r. w Sztumie - dwie kary śmierci

Wpływ ten był widoczny zarówno w polityce kadrowej realizowanej przez centralne instytucje wojskowego wymiaru sprawiedliwości, jak i nadzorze nad polityką karną realizowaną przez gdański WSR i WPR. Na szczeblu lokalnym wpływ na orzecznictwo sądów wojskowych i działalność prokuratur wojskowych realizowano m.in. poprzez częste spotkania prokuratorów i sędziów wspomnianych instytucji z przedstawicielami partii komunistycznej. W ich trakcie omawiano zarówno pojedyncze sprawy karne, jak i ustalano sposoby ścigania całych grup spraw o podobnej kwalifikacji prawnej.

Siedziba WSR i WPR w
Gdańsku, ul. Batorego 5

Siedziba WSR i WPR w
Gdańsku, ul. Batorego 5

Podporządkowanie się zaleceniom czynników partyjnych zalecały również centralne instytucje wojskowego wymiaru sprawiedliwości, których przedstawiciele często wizytowali gdańskie sądy i prokuratury. Wszelkie odstępstwa od wytyczonego przez partię komunistyczną kierunku pociągały za sobą odpowiednie zmiany kadrowe albo konsekwencje służbowe dla oficerów nie rozumiejących stawianych przed nimi zadań. Inną formą oddziaływania na wojskowych sędziów i prokuratorów był proces ich indoktrynacji poprzez obowiązkowy udział w licznych szkoleniach i kursach o charakterze politycznym. Wojskowym prawników zalecano nawet szkolić w tym zakresie nawet własne żony i dzieci. W pracy omówiono także działalność oddziałowej organizacji partyjnej, w której skupieni byli sędziowie i prokuratorzy WSR i WPR w Gdańsku.

PLIKI DO POBRANIA

[D. Burczyk, Wpływ PPR-PZPR na sędziów i prokuratorów... \(pdf, 203.94 KB\) 30.03.2020 11:00](#)